

Sygn. akt III CZ 51/09

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Iwona Koper (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Kazimierz Zawada

SSN Dariusz Zawistowski

w sprawie z powództwa J.N.

przeciwko Gminie M.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 26 listopada 2009 r.,

zażalenia powódki

na wyrok Sądu Okręgowego w K.

z dnia 9 czerwca 2009 r., sygn. akt [...]

**zmienia postanowienie o kosztach postępowania
w postępowaniu odwoławczym zawarte w wyroku Sądu
Okręgowego w K. z dnia 9 czerwca 2009 r. w ten sposób, że nie
obciąża powódki tymi kosztami.**

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 9 czerwca 2009 r. Sąd Okręgowy w K., na skutek apelacji powódki J.N., od wyroku Sądu Rejonowego w K. z dnia 25 sierpnia 2008 r. oraz zażalenia powódki na postanowienie w przedmiocie kosztów postępowania, zawarte w pkt II tego wyroku, oddalił apelację i zażalenie oraz zasądził od powódki na rzecz strony pozwanej zwrot kosztów procesu w postępowaniu odwoławczym.

Pełnomocnik z urzędu powódki J.N. wniósł zażalenie na zawarte w wyroku Sądu Okręgowego z dnia 9 czerwca 2009 r. rozstrzygnięcie o kosztach, wskazując, że wnosi je w kwestiach:

- 1) odrzucenia zażalenia pełnomocnika z urzędu oraz powódki odnośnie zwolnienia jej od wszelkich kosztów z powodu ubóstwa, co skutkuje odmową umorzenia kosztów za I instancję oraz
- 2) zasądzenia kosztów za II instancję, pomimo istnienia wszelkich podstaw wykazanych szczegółowo w I instancji.

Wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości.

Postanowieniem z dnia 28 lipca 2009 r. Sąd Okręgowy w K. odrzucił wniesione zażalenie w części skierowanej przeciwko postanowieniu rozstrzygającemu zażalenie od orzeczenia o kosztach procesu w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji, jako niedopuszczalne (art. 394¹ § 1 i 3 w zw. z art. 398²¹ oraz art. 370 i 397 § 2 k.p.c.). W pozostałej części zażalenie powódki zaskarżające postanowienie o kosztach procesu zawarte w wyroku Sądu Okręgowego zasadzające od powódki na rzecz pozwanej koszty procesu w postępowaniu apelacyjnym w kwocie 1 200 zł przedstawił do rozpoznania Sądowi Najwyższemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Okręgowy wskazał w uzasadnieniu rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego, że realizuje ono zasadę odpowiedzialności za wynik procesu, który powódka przegrała, a występując z oczywiście bezzasadnym

powództwem o zasądzenie znacznej kwoty powinna liczyć się z konsekwencjami w postaci obowiązku zwrotu przeciwnikowi procesowemu tj. Gminie M. kosztów procesu.

Trafnie jednak podnosi skarżąca, że w sprawie niniejszej, ze względu na jej sytuację majątkową i życiową zachodzi szczególny wypadek uzasadniający odstąpienie od tej podstawowej zasady decydującej o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu i zastosowanie art. 102 k.p.c. przez nieobciążanie powódki w ogóle kosztami za instancję odwoławczą.

Powódka zajmuje się 33 letnią córką, która jako inwalidką I-szej grupy wymaga stałej całodobowej opieki. Źródłem utrzymania powódki i jej córki jest zasiłek opiekuńczy w kwocie 1 000 zł oraz renta powódki w kwocie 600 zł.

Ze względu na sytuację finansową powódka uznana została za osobę, która nie może bez uszczerbku dla koniecznego utrzymania ponieść kosztów sądowych, a z uwagi na sytuację życiową i nieporadność Sąd ustanowił dla niej adwokata z urzędu.

W tym stanie rzeczy uznać należy, że zarówno z przyczyn związanych z samym przebiegiem procesu, jak i charakteryzujących sytuację życiową i majątkową powódki, które jako okoliczności uzasadniające odstępstwo od zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu powinny być oceniane z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego, obciążenie jej kosztami procesu poniesionymi w postępowaniu odwoławczym przez pozwaną Gminę było nieuzasadnione.

Kierując się powyższym Sąd Najwyższy w uwzględnieniu zażalenia zmienił zaskarżone postanowienie przez nieobciążanie powódki tymi kosztami (art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁶ i art. 102 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.).